МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 017 Фізична культура і спорт
(код і назва спеціальності)

освітня програма Фізична культура і спорт: тренерсько-викладацька діяльність

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

Ізмаїл – 2019

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньо-професійної програми

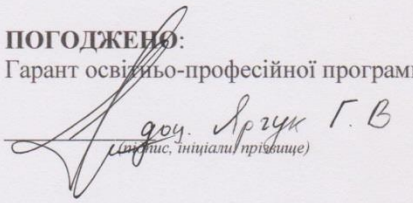

доц. Ярчук Г.В
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:
Голова науково-методичної ради факультету української філології та соціальних наук

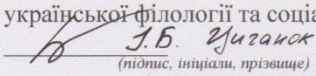

І.Б. Угнанюк
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:
кафедрою загальної та практичної психології

протокол № 1 від 04.09.2019р.

Завідувач кафедри

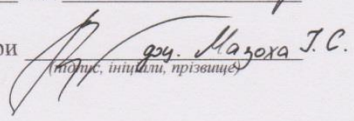

доц. Назоха І.С.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми: доц. кафедри загальної та практичної психології Васильєва О.А.

Рецензенти програми: доц. кафедри загальної та практичної психології Кічук А.В.

© Васильєва О.А., 2019
© ІДГУ, 2019

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td colspan="2">Розподіл годин за навчальним планом</td></tr>
<tr><td>Денна</td><td>Заочна</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів: 6</td><td colspan="2">Лекції:</td></tr>
<tr><td>30</td><td>16</td></tr>
<tr><td>Модулів:1</td><td colspan="2">Практичні заняття:</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин: 180</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1</td><td colspan="2">Лабораторні заняття:</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Семестр: 2</td><td colspan="2">Семінарські заняття:</td></tr>
<tr><td>40</td><td>8</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Тижневе навантаження (год.):
- аудиторне: 4
- самостійна робота: 6</td><td colspan="2">Консультації:</td></tr>
<tr><td>2</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні заняття:</td></tr>
<tr><td>Форма підсумкового контролю: екзамен</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Мова навчання: українська</td><td colspan="2">Самостійна робота:</td></tr>
<tr><td>108</td><td>156</td></tr>
</table>

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: вивчення навчальної дисципліни: психічні явища, рівні психіки та загальні закономірності їх прояву і функціонування.

Метою викладання навчальної дисципліни є: формування фундаменту задля засвоєння основ теоретичної і практичної психології, засвоєння категоріального апарату, основних понять психологічної науки, законів психічної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки:вивчення курсу психології передбачає взаємозв'язок з такими дисциплінами як «Філософія», «Педагогіка» тощо.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми «Фізична культура і спорт: тренерсько-викладацька діяльність».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 4.	Демонструвати уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; систематизувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.
ЗК 4.	Здатність працювати в команді.	ПРН 19	Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури, мати навички лідерства
ЗК 9.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ПРН 5.	Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
ЗК 12.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 11 ПРН 20	Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту Використовувати нормативні і правові акти, що регламентують професійну діяльність
Фахові компетентності (ФК)			
ФК 1.	Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.	ПРН 5.	Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
ФК 10.	Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.	ПРН 5. ПРН 9.	Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та

			громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.
ФК 11	Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом	ПРН 15	Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	**Результати навчання**			
	Знання	**Уміння**	**Комунікація**	**Автономність та відповідальність**
ЗК1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Застосовувати нормативні акти у сфері фізичної культури і спорту; підходи до забезпечення якісного виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів, технічних умов тощо;	Вносити рекомендації щодо введення нових чи зміни існуючих вимог до якості послуг у сфері фізичної культури і спорту.	Вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання знання.
ЗК 4.	Здатність працювати в команді.	Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.	Проводити роз'яснювальну роботу серед різних груп населення.	Відповідальність за застосування власного досвіду, та застосовування досвіду колег.
ЗК 9.	Навички міжособистісної взаємодії.	Використовувати навички самостійної роботи. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та	Демонструвати критичне та самокритичне мислення.	Здійснювати управління форми та організацією процесу навчання і виховання людини.

		організацію процесу навчання і виховання людини.		
ЗК 12.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Уміти використовувати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту для розв'язання складних непередбачуваних завдань.	Донесення фахівцям і нефахівцям інформацію, ідеї, проблеми, рішення у сфері фізичної культури і спорту.	Вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання знання.
ФК1.	Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.	Уміти аналізувати суспільні процеси у сфері фізичної культури і спорту.	Проводити роз'яснювальну роботу серед різних груп населення, демонструвати шляхи формування фізичної культури особистості.	Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя
ФК 10.	Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.	Уміти застосовувати рухову активність людини та інших чинників здорового способу життя, для виховання та соціалізації людини у сфері фізичної культури і спорту.	Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання різних педагогічних традиційних і сцчасних методів та прийомів.	Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.
ФК 11	Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом	Уміє аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом	Обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом	Визначати функціональний стан організму людини та перенапруження систем організму

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **6** кредитів ЄКТС, **180** годин.

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)					
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота
1	Загальна психологія як наука	4	2	2			5	4	2	2			8
2	Рівні та структура психіки	4	2	2			5	4	2	2			8
3	Методи загальної психології	4	2	2			5	4	2	2			8
4	Еволюція психіки	4	2	2			5	4	2	2			8
5	Діяльність	4	2	2			5	2	2				8
6	Спілкування	4	2	2			5	2	2				8
7	Особистість	4	2	2			5	2	2				8
8	Соціальні групи	4	2	2			5	2	2				8
9	Відчуття	4	2	2			5		-				8
10	Сприймання	4	2	2			5		-				8
11	Уявлення і пам'ять	4	2	2			5		-				8
12	Мислення і мовлення	4	2	2			5		-				8
13	Уява	4	2	2			5		-				8
14	Увага	4	2	2			5		-				8
15	Емоції і почуття	4	2	2			5		-				8
16	Воля	2	-	2			8		-				9
17	Темперамент	4	-	4			8		-				9
18	Характер	2	-	2			8		-				9
19	Здібності	2	-	2			9		-				9
Разом:		**72**	**30**	**40**	**40**	**2**	**108**	**24**	**16**	**8**			**156**

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Загальна психологія як наука.

Предмет, теоретичні і практичні задачі загальної психології. Основні напрямки загальної психології: біхевіоризм, фрейдизм, гештальттеорія, теорія установки. Загальна психологія в системі наук. Галузі сучасної психологічної науки.

Тема 2. Рівні та структура психіки.

Несвідомий рівень психіки та його функції. Підсвідомий рівень психіки та його функції. Свідомість, її структура і функції. Самосвідомість, її структура і функції. Психічні явища та їх класифікація.

Тема 3. Методи загальної психології.

Методологічні принципи загальної психології. Класифікація методів загальної психології. Характеристика емпіричних методів психології. Етапи психологічного дослідження.

Тема 4. Еволюція психіки.

Розвиток психіки в філогенезі. Розвиток психіки в онтогенезі. Фізіологічні основи психіки людини.

Тема 5. Діяльність.

Сутність діяльності і її значення. Інтеріоризація і екстеріоризація діяльності. Психологічна структура діяльності. Види потреб і їх класифікація. Види діяльності: комунікативна, предметна, ігрова, учбова, трудова. Форми оволодіння діяльністю: знання, навички, звички, вміння.

Тема 6. Спілкування.

Поняття про спілкування і його функції. Психологічна структура спілкування. Сторони спілкування: комунікативна, інтерактивна, когнітивна. Форми і види спілкування. Комунікативні потреби та комунікативні здібності. Спілкування та міжособистісні взаємини.

Тема 7. Особистість.

Визначення особистості в загальної психології. Розвиток і формування особистості. Умови і джерела психічного розвитку та формування особистості. Соціальні та біологічні передумови розвитку особистості. Структура особистості. Мотиваційна сфера особистості.

Тема 8. Соціальні групи.

Поняття про соціальні групи та їх класифікація. Міжособистісні взаємини і статус людини. Методи вивчення соціальних груп. Лідер і керівник групи.

Тема 9. Відчуття.

Поняття про відчуття, їх функції і роль в життєдіяльності людини. Фізіологічна основа відчуттів. Класифікація видів відчуття. Чутливість та її вимірювання. Закономірності відчуттів.

Тема 10. Сприймання.

Поняття про сприймання та їх значення в регуляції поведінки людини. Фізіологічна основа сприймання. Особливості сприймання. Види сприймання та їх класифікація.

Індивідуальні особливості сприймання.

Тема 11. Уявлення і пам'ять.

Поняття про уявлення і їх види. Поняття про пам'ять і її значення в життєдіяльності особистості.

Фізіологічні та психологічні теорії пам'яті.

Процеси, види та закономірності пам’яті. Індивідуальні особливості і типи пам'яті.

Тема 12. Мислення і мовлення.

Поняття про мислення і його основні характеристики. Операції і процеси мислення. Види мислення. Єдність мислення і мовлення. Види мовлення.

Тема 13. Уява.

Поняття про уяву та її функції. Види уяви. Механізми уяви. Уява і творчість.

Тема 14. Увага.

Поняття про увагу та її значення в діяльності людини. Фізіологічні основи уваги. Види і особливості уваги.

Тема 15. Емоції і почуття.

Поняття про емоції і почуття та їх функції. Теорії емоцій. Форми переживання почуттів. Вищі почуття.

Тема 16. Воля.

Поняття про волю та її функції. Психологічна структура вольового акту. Вольові якості особистості. Вольова регуляція поведінки.

Тема 17. Темперамент.

Поняття про темперамент. Фізіологічна основа темпераменту. Психологічні характеристики темпераменту. Темперамент і індивідуальний стиль діяльності.

Тема 18. Характер.

Поняття про характер. Біологічна та соціальна природа характеру. Структура характеру і його властивості. Механізми формування характеру.

Тема 19. Здібності.

Поняття про здібності. Задатки і здібності. Здібності і діяльність. Види здібностей та їх класифікація. Рівні розвитку здібностей. Проблема вимірювання здібностей.

5.2. Тематика семінарських занять

Тема 1. Загальна психологія як наука.
Тема 2. Рівні та структура психіки.
Тема 3. Методи загальної психології.
Тема 4. Еволюція психіки.
Тема 5. Діяльність.
Тема 6. Спілкування.
Тема 7. Особистість.
Тема 8. Соціальні групи.
Тема 9. Відчуття.
Тема 10. Сприймання.
Тема 11. Уявлення і пам'ять.
Тема 12. Мислення і мовлення.
Тема 13. Уява.
Тема 14. Увага.
Тема 15. Емоції і почуття.
Тема 16. Воля.
Тема 17. Темперамент.
Тема 18. Характер.
Тема 19. Здібності.

5.3.Організація самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	14/16	Конспект лекцій
2.	Подготовка до семінарських занять	40/8	Конспект відповідей на сем
3.	Підготовка до проміжного контролю	4/4	Виконані завдання м.к.р.
4.	Підготовка реферату	20/20	Реферат та його захист
5.	Виконання завдань для самостійної роботи	30/108	Конспект завдань для с.р.
	Разом	**108/156**	

Тематика індивідуальних завдань

1. Загальна характеристика психології як науки.
2. Відмінність психології від інших наук про людину.
3. Розвиток уявлень про природу психічних явищ.
4. Мозок і психіка.
5. Метод тестів.
6. Спостереження і експеримент.
7. Бесіда як метод психології.
8. Відчуття. Види відчуттів. Закономірності відчуттів.
9. Сприйняття. Класифікація видів сприйняття.
10. Психологія пам'яті. Види пам'яті. Удосконалення пам'яті.
11. Психологія мислення. Творче мислення. Розвиток креативності.
12. Психологія уяви. Класифікація видів уяви.
13. Методи розвитку уваги.
14. Роль емоцій в мотивації та регуляції діяльності.

15. Вольова регуляція як особистісний рівень мотивації.
16. Стреси та їх роль в житті людини.
17. «Я-концепція», самооцінка, механізми захисту особистості.
18. Психологічні захисні механізми людини.
19. Психологія особистості.
20. Психологічні теорії особистості.
21. Психологічний зміст понять «індивід», «суб'єкт» і «особистість».
22. Структура особистості.
23. Психологія людських здібностей.
24. Проблема темпераменту в психології
25. Проблема характеру в психології.
26. Особистість і група.
27. Міжособистісні стосунки і конфлікти.
28. Психологія життєвого середовища людини.
29. Психологія активності людини.
30. Спілкування і поведінка як форма життєдіяльності людини.
31. Лідерство та керівництво. Типи лідерів. Стилі керівництва.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Форми поточного контролю: семінарські заняття, індивідуальні завдання.
6.2. Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.
6.3. Форми підсумкового контролю: екзамен.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з підручниками та методичними посібниками, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та виконаних індивідуальнихзавдань.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом і тестових завдань.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Розкрийте основні види пам`яті.
2. Дайте характеристику основним напрямкам сучасної психології.
3. 10 питань у тестовій формі.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	**70 балів** (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	**30 балів** (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи

Мінімальний пороговий рівень	**35 балів** (поточний контроль)	**16 балів** (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Виконані завдання з психології	5
Реферат	5

Критеріями оцінювання *виконання завдань з психології* є вміння студента правильно відповісти на питання та вміти пояснити теоретичні засади, згідно з якими була дана відповідь.

Оцінювання *реферату* здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела. Критеріями оцінювання *презентації* є її

відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Асмолов А. Г. Психология личности. Принципы общепсихологического анализа : учебник / А. Г. Асмолов. – М. : МГУ, 1990. – 367 с.
2. Бондарчук О.І. Основи психології та педагогіки : курс лекцій / О.І. Бондарчук, Л.І. Бондарчук. – К. : МАУП, 1999. – 124 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка : навч. посібник / Н.П. Волкова. – К. : Видавничий центр Академія, 2001 – 576 с.
4. Выготский Л.С. Психология / Л. С. Выготский. – М. : ЭКСМО-Пресс, 2000. – 1008 с.
5. Джелалі В. О. Психологія вирішення конфліктів : навч. посібник / В. О. Джелалі. – Харків-Київ : Р.И.Ф., 2006. – 320 с.
6. Дубравська Д. М. Основи психології : навч. посібник / Д. М. Дубравська. – Львів: Світ, 2001. – 296 с.
7. Забродський М. М. Педагогічна психологія : курс лекцій / М. М. Забродський. – К. : МАУП, 2000. – 189 с.
8. Киричук О. В. Основи психології : підручник / О. В. Киричук, В. А. Роменець. – К. : Либідь, 2002. – 632 с.
9. Наприєнко О.К. Психічна саморегуляція / О.К. Наприєнко, К.О.Петров. – К.: Здоров'я, 1995. – 238 с.
10. Панок В. Основи практичної психології : Підручник./ В. Панок Т. Титаренко, Н. Чешелєва та ін. – К.: Либідь, 1999, – 536 с.
11. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии / С. Л. Рубинштейн. – СПб. : Питер, 2000. – 712 с.
12. Цимбалюк І. М. Психологія / І. М. Цимбалюк. – К. : Професіонал, 2004. – 214 с.

Допоміжна

1. Андреева О. А. Техника тренировки памяти / О. А. Андреева. – Екатеринбург : НЕССИ-Пресс, 1992. – 192 с.
2. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры / Э. Берн. – СПб. : Лениздат, 1992. – 400 с.
3. Годфруа Ж. Что такое психология: в 2-х т / Ж. Годфруа. – М. : Мир, 1992. 376 с.
4. Головаха Е. И. Психология человеческого взаимопонимания / Е. И. Головаха, Н. В. Панинос. – К. : Политиздат, 1989. – 189 с.
5. Гришина Н. В. Психология конфликта / Н. В. Гришина. – СПб. : Питер, 2006. – 464 с.
6. Дружинин В. Н. Психология общих способностей / В. Н. Дружинин. – СПб. : Изд-во Питер-Ком, 1999. – 368 с.
7. Зазыкин В. Г. Психология в рекламе / В. Г. Зазыкин. – М. : Дата Стром, 1992. – 64 с.
8. Зимбардо Ф. Социальное влияние / Ф. Зимбардо, М. Ляйпе. – СПб. : Питер, 2000. – 448 с.

9. Клейберг Ю. А. Психология девиантного поведения / Ю. А. Клейберг. – М. : Профиздат, 2001. – 454 с.
10. Корнелиус Х. Выиграть может каждый / Х. Корнелиус, Ш. Фэйр. – М. : Стрингер, 1992. – 116 с.
11. Лапп Д. Улучшаем память в любом возрасте: пер. с франц. / Д. Лапп.– М. : Мир, 1993. – 240 с.
12. Немов Р. С. Психология: Словарь-справочник: В 2-х ч. Ч.1 / Р. С. Немов. М. : Владос-ПРЕСС, 2003. – 304 с.
13. Первин Л. Психология личности: Теории и исследования / Л. Первин, О. Джон. – М. : Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
14. Пиз А. Язык телодвижений: Как читать мысли других по их жестам / А. Пиз. – СПб. : Изд. дом “Рутенберг”, 2000. – 272 с.
15. Прикладная конфликтология: хрестоматия / Сост. К. В. Сельченок. – Минск : Харвест, 1999. – 624 с.
16. Холодная М. А. Психология интеллекта: парадоксы исследования / М. А. Холодная. – М. : Томск, Барс, 1997. – 392 с.
17. Шихи Г. Возрастные кризисы. Ступени личностного роста / Г. Шихи. – СПб. : “Ювента”, 1999. – 434 с
18. Юнг К. Г Психологические типы / К. Г. Юнг. – М. : ООО “Попурри”, 1998. – 656 с.

Електронні ресурси:

1. Петухов В.В. Общая психология. Полный курс лекцій. Електронный ресурс. Режим доступу: http://video.yandex.ua/users/bodya-2/view/24/#
2. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии / С. Л. Рубинштейн. – СПб. : Питер, 2000. – 712 с. Електронный ресурс. Режим доступу: http://www.vipstudent.ru/index.php?q=lib&r=16&id=1198690730
3. Выготский Л.С. Психология / Л. С. Выготский. – М. : ЭКСМО-Пресс, 2000. – 1008 с. Електронный ресурс. Режим доступу: http://psy.khspu.ru/wpcontent/uploads/2012/02
4. Бібліотека психологічної літератури: http://psylib.kiev.ua/
5. http://www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
6. http://hklib.npu.edu.ua/ - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.